

Spoštovani bralci Spletne strani

Z mislijo, da smo Slovenci vedno radi prirejali akademije Mariji na čast, Vam posredujem naslednjo Akademijo v čast Brezmadežni. Hvaležna bogoslovcem ter njihovim sodelavcem in prav posebno in višjim predstojnikom zanjo, ki so mi jo poslali, potem ko so jo uspešno priredili in oživel v navzočih spomin na Marijino ljubezen škofa Antona Vovka. Čeprav je tu v krajši obliki za internet upam, da jo boste sprejeli z veseljem. Kdor želi dati svoje predloge za Duhovnost Spletne strani Društva - Slovenija v svetu – Slo, naj jih pošlje na E-naslov (mail to): rezkahmp@volja.net

AKADEMIJA V ČAST BREZMADEŽNI

Pripravil 3. letnik bogoslovja v Ljubljanski stolnici

Povezovalac: Gregor Celestina

Nadškof Vovk: Klemen Štavbar

Hlapec Jernej: Marko Rijavec

Zasliševalec: Martin Šuštar

Bralec pri ambonu: Klemen Štavbar

Uvodne besede: (Gregor Celestina)

Pozdrav: Peter

Iz uvodnih besed: V zgodovini slovenskega naroda se pojavljajo osebe in liki, ki so ostali pričujoči tudi izven okvirov svojega časa. Eden od njih je hlapec Jernej, ki ga je predstavil Ivan Cankar v svojem delu. Veren in delaven mož, ki pa je v svojem razočaranju vzel pravico v svoje roke. Njegov primer nam je lahko v svarilo.

Zgled nadškofa Anton Vovka pa nas uči, kako lahko krivici kljubujemo, ne da bi pri tem otežili lastne vesti. Obogatil je naš narod s pogumno škofovsko službo v času, ko je slovenska Cerkev doživljala mnoge krivice in je bila najbolj preganjana s strani državne oblasti. Tako je obogatil slovenski narod, kot dobri pastir, ki je vodil svojo čredo in jo varoval pred hudimi napadi. Ppri tem pa je ohranil krščansko držo, ki prihaja iz vere, upanja in ljubezni. Iz njegovih pridig lahko razberemo, kako pomembno podporo mu je nudila nebeška Mati Marija v najtežjih trenutkih.

Nekaj njegovih misli smo tukaj zbrali ob današnjem prazniku, da v nas obudijo tisto vdanost, ki jo je ta veliki mož pokazal v svojem služenju. Vabim vas, da prisluhnite besedam, ki bodo prebrane pri ambonu. Škof Vovk jih je namreč zapisal, da bi ljudem vlil zaupanje v božjo pomoč in Marijino varstvo. Danes naj oživijo med nami in v nas obudijo novo spodbudo za življenje s Kristusom.

PRVI PRIZOR

Hlapec Jernej: Oče naš, kateri si v nebesih, tvoje pravice iščem, ki si jo poslal na svet! Kar si rekel, ne boš oporekel; kar si napisal, ne boš izbrisal! Ne v ljudi ne zaupam, ne v svojo pravico, v tvoje pismo zaupam. Oče naš, kateri si v nebesih, neskončno si usmiljen, daj beraču vbogajme; neskončno si pravičen, daj delavcu plačilo. Obdari hlapca, ki je pravice lačen in žejen, nasiti ga in napoji! Samo ukaži pa bo živa tvoja beseda in bo napolnila vsa srca, da bodo spoznala pravico! Oče naš, kateri si v nebesih, dotakni se s prstom njih oči, da bodo čudežno izpregledale, in tudi svojega hlapca ne izkušaj predolgo, ker je že star in nadložen (onemogel); in potolaži ga ker je potr in slab od bridkosti! Oče naš, kateri si v nebesih ..."

Povezovalec: Tako je molil hlapec Jernej. In Bog ga je potolažil in bridkost je izginila in mirno je bilo njegovo srce. Navsezadnje ni nič drugega želel, kot to, da mu svet prizna, kako je dobro služil in s trudom garal in kako ne gre, da bi v svoji starosti, kot revež, ostal brez kruha.

O da bi bil zmožil izreči tisto besedo, ki jo je ob angelovem oznanjenju izrekla Marija. Ali Jezusove besede, ki so dale Odrešenika tolikim žejnim in lačnim pravice.

DRUGI PRIZOR

Dialog med zasliševalcem in škofom Vovkom:

Zasliševalec: Nehajte s tem, sicer semenišče zapremo, pa še nekaj desetih duhovnikov in še vas zapremo. Kaj pravite, zakaj vas še nismo zaprli, ko imamo že dosti materiala. Se nikogar ne bojimo. Pustimo vas zunaj, da boste sami videli polom svojega dela, in da trpite! Vi ste trma. Pa mi vas bomo zlomili! Kako bi se vam lahko dobro godilo. Mi bi vam šli na roke. Zakaj ste proti ljudstvu?

Nadškof Vovk: Vsak slovenski duhovnik je že veliko za ljudstvo naredil in ni gledal na to, kako se mu na tem svetu godi. Da le izpolnjuje Božjo voljo in voljo Cerkve, pa je na mestu. Boga prosim, da njemu, veri in Cerkvi zvest ostanem. Vi se mi pa samo smilite. In dovolite, da vam povem: molim za vas. Kaj bo vendar z vašo dušo? Saj ste krščeni in najbrž imate dobro mater!

Zasliševalec: (smeh) Ali že takoj zjutraj molite zame?

Zasliševalec: Ali molite zame zjutraj?

Nadškof: Da, že zjutraj.

Zasliševalec: Zato se tako dobro počutim! (smeh)

Nadškof: Na zadnjo uro boste gledali drugače. V večnosti pa še posebno!

Premor – instrumentalna glasba

Zasliševalec: Vas bomo klicali še večkrat. Po dvakrat na teden.

Nadškof: Čemu? Če imate še kaj se lahko pomenimo nocoj. Kaj bomo ponavljali iste stvari?

Zasliševalec: Da, dvakrat na teden! Potem ne boste takih neumnosti počenjali, kot jih!

Nadškof: Hočete me uničiti. Pa prosim Boga pomoči, da stališča Cerkve ne zatajim. Za drugo trpljenje sta pa tu moji roki, da jih lahko takoj zvežete. Jaz se ne oziram na nikogar drugega kot na Boga in na postavo Cerkve. Hudo mi je, ker duhovniki z menoj vred trpijo, v zaporih ali izven zaporov, hudo, ker bogoslovci trpijo in jih zapirate, namesto da bi nadaljevali študij.

Zasliševalec: Vsega ste vi krivi. Spremenite svoje zadržanje, pa bo drugače in lepo.

Nadškof: Imam mirno vest. Zagovarjal se bom lahko pred Bogom in pred svojimi cerkvenimi predstojniki.

Zasliševalec: Le kakšne svetovalce imate, ko ste tako trmasti?

Nadškof: Nobenih, pomaga mi Bog.

Premor - instrumentalna glasba

Bralec: Največji dar in zaklad ki ga Slovenci imamo, je dar svete vere. Ta dar nam je posredovala Marija. Iz njenih središč so namreč k našim prednikom prihajali misijonarji, da so zasejali v njihova srca ljubezen do križa in do nebeške Matere. Hvaležni ji bodimo za pravo vero, za ljubezen do Boga in do Brezmadežne.

Pesem - Vsi zbori, zadonite

Povezovalec: Tudi naš Jernej, ne le, da je bil pripravljen trpeti. Do svoje starosti je garal in voljno prenašal ves napor, ki mu ga je življenje naklonilo. Mogli bi mu priznati, da je dobro delal in svoje delo pošteno končal. Tega se je povsem upravičeno tudi sam nadejal. Četudi bi vedno imel ostati le hlapec, kruha in vode ter strehe nad glavo, si je več kot prislužil in bi ne bilo prav, da bi moral za kaj takega prositi, kaj šele, da bi ostal brez vsega. Tega ni mogel sprejeti. Verjel je v pravico in hotel jo je najti. Zatekel se je k Bogu. Pa vendar mu ni bilo dovolj, da je v sebi vedel, da ima prav. Hotel je, da mu svet prizna, kako je bil krivično zavržen. In resda je skoraj svet obhodil, a njegovi pravici ni bilo zadoščeno. Zato je takole molil k Bogu:

Hlapec Jernej: "Nehaj, o Bog, star sem in truden, polne žuljev in oteklin so že moje noge, ne zmorejo več te poti! Daj, da zaslišim kmalu tvojo besedo, daj, da se kmalu odpočijem. Potolaži kmalu svojega hlapca Jerneja, da pride z veselim srcem pred tvoje obličje! Tistim, ki blodijo v temi in plujejo na tvojo pravico, pa dodeli milost in spoznanje!"

Povezovalec: Slovenski narod, izmučen zaradi hudih napadov na Cerkev, je iskal pravico. A pravice ni bilo. Nadškof Anton Vovk je prav posebno to občutil. Oblast je tolkla po pastirju in upala, da bo zapustil svojo čredo, vendar ni klonil. Bil je trden kot skala, na kateri je sezidana Cerkev. Kljub grožnjam in poniževanju je ostal zvest Cerkvi, kakor je Marija ostala zvesta Jezusu do konca.

Bralec pri ambonu: Kristjani vemo, da nas trpljenje očiščuje in posvečuje, zato v Bogu iščemo moči za voljno prenašanje trpljenja. Pred njim smo pripravljene izrekat Marijino besedo: "Zgodi se!" Marija je bila vdana v voljo nebeškega Očeta. Kristusova beseda: "Sitio", žejen sem trpljenja, da bi rešil naše duše, čeprav mimo Golgote. Njegova naravnost, nas navdušuje.

Pesem

Bralec pri ambonu: Jezusova človeška narava je na Oljski gori zatrepetala pred trpljenjem, njegova božja narava pa je vzklikala k Očetu: "Zgodi se tvoja volja!"

V takih urah svojega življenja moramo moliti. Če je volja božja, da trpimo, sprejmimo trpljenje iz božjih rok. Izgovarjajmo Marijine in Jezusove besede že pri jutranji molitvi, da bomo pripravljene za dnevna srečanja trpljenja in pri sv. Maši. Polni vere ga polagajmo na oltar, da bomo pripravljene sprejeti, kar nam Bog pošilja.

Povezovalec: Ko bi bil Jernej zaupal, bi se njegova zgodba nemara vsekaj drugače končala. Pa je izgubil potrpljenje, minila ga je volja. Vse svoje življenje je delal za druge, sedaj pa ga je prevzelo razočaranje in malodušje. Še zadnje moči, kolikor je mogel izstisniti iz svojega izčrpanega života, je porabil, da bi dosegel pravico zase. Izgubil je upanje in zato se je še zadnjikrat obrnil k Bogu, govoril pa ni več z njim, kakor hlapec z gospodarjem, temveč kakor terjavec z dolžnikom.

Hlapec Jernej: "Kar si rekel, to zdaj izpolni! Pravico si dal ljudem, pa so jo skrili; ni je pri biričih, ne pri sodnikih, ne pri cesarju; biriči so me pehali med hudodelce, sodniki so me zasmehovali, za cesarja so me ogoljufali! Pri tebi je pravica, ti si jo poslal, ti potrdil, ti skrbi zanjo, da se izpolni tvoja zapoved! K tebi samemu se zatekam, jaz hlapec Jernej, sam na svetu, ob belem dnevu okraden, pravice oropan!"

Tvoja postava je v mojem srcu in tvoja obljuba, tvojo besedo sem slišal – daj, da ne mine moje zaupanje! Zdaj iztegni svojo roko, vsemogočni Bog, pravični sodnik!"

Povezovalec: Škof Vovk se je potegoval za pravičnost, ne samo v Cerkvi, temveč tudi v slovenskem narodu, kajti zavedal se je, da je edina pot k Bogu le s pomočjo Cerkve. Marsikdo ga ni razumel, ko se je boril za resnico. Nekateri je resnica bolela. Večina pa resnice ni poznala, saj je bila zakrita v temini laži. Ni obupal v iskanju, ne v trpljenju, ne v zasramovanju. Vedno je zaupal v priprošnjo Marije, upajoč kakor prerok Izaija: "... Moja pravica je pri Gospodu, moje plačilo pri mojem Bogu."

Bralec pri ambonu: Mariji je Jezus izročil vse zaklade svojih milosti, da jih deli nam zemljanom. Ona je naša mogočna Devica in Mati, Kraljica in Pomočnica. Od nekdanj smo se ji Slovenci priporočali in izročali pri daritvi in molitvi, v veselju in v žalosti, v umetnosti in v preprosti besedi, na domovih in na božjih poteh, v besedi in v pesmi, vedno in povsod je naš narod povezan z Marijo. Ostanimo ji zvesti, da nam bo božje usmiljenje vedno posredovala. Po Marijinem varstvu brezmejno zaupajmo v božjo Previdnost in v njegovo neizčrpno ter neizmerno usmiljenje, saj nam sam Gospod Jezus Kristus zagotavlja: "Zaupajte, jaz sem svet premagal!"

Povezovalec: A ubogi Jernej je že izgubil zaupanje, zapravil je vero. Sam je iztegnil svojo roko in zažgal hišo, ki je zrasla z njegovim trudom in se oblikovala po njegovih žuljih. A Bog je vedel za njegove žulje in vsako potno kapljo, ki je iz njegovega čela padla na gospodarjevo zemljo.

Delo je tisto, ki ga ne poplača človeška dobrot, trud, za katerega ni na zemlji vrednega plačila. In ko bi Jernej ne bil iskal sam svoje pravice, bi bržkone povsem drugače končal svoje življenje. Tako pa nam ostaja le kot svarilo in opomin, za našo vero in za naše življenje.

Škof Anton Vovk pa nam daje s svojim življenjem čudovit zgled vztrajanja v veri in zaupanja v Božjo previdnost. Moč za vztrajno pričevanje je črpal v Marijinem zgledu.

Bralec pri ambonu: Naj postane Marijno češčenje vsakemu najljubša stvar v življenju. Jezusov učenec je Marijo vzel k sebi. Tudi mi jo vzemimo k sebi, v svoje duše, v življenje in v svojo ljubezen. Ona, Brezmadežna in Pomočnica naj nas vodi za roko po poti življenja. Poslušajmo njen klic k pokori, k molitvi sv. rožnega venca in k spreobrnjenju, to je k sprejemanju Božjega pogleda na karkoli se nam bo dogajalo.